

le Papillon
kinderopvang

PEDAGOGISCH WERKPLAN
D'N BOGERD

Dit is het pedagogisch werkplan van locatie D'n Bogerd in Druten. Op deze locatie hebben wij 20 kindplaatsen. Onze locatie beschikt over een modern ingerichte groepsruimte en over een eigen buitenspeelplaats en een naastliggende speeltuin. Kinderopvang Le Papillon heeft een naam opgebouwd als een betrouwbare organisatie die niet alleen oog heeft voor de vrijetijdsbesteding na een intensieve schooldag, maar ook zorg draagt voor de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van het kind.

Le Papillon betekent: "De vlinder" in het Frans en belichaamt ook waar wij voor staan als organisatie. Wij zien het als onze taak om kinderen de juiste begeleiding en randvoorwaarden te bieden zodat zij zichzelf kunnen ontpoppen tot zelfstandige kinderen die zelf hun vleugels kunnen uitslaan. Hierbij staat het kind centraal en zullen wij als pedagogisch medewerkers onze zorg en begeleiding aanpassen op de behoeften van het kind. Dit alles gebeurt in een liefdevolle, veilige, verantwoorde en stimulerende omgeving. Wij vinden het belangrijk dat u als ouder uw kind met vertrouwen bij ons achterlaat. Dat u weet dat u kunt rekenen op een deskundige medeopvoeder die kijkt en meegaat in de behoefte van de kinderen. Zodat zij zich zorgeloos kunnen ontpoppen samen met leeftijdsgenootjes. Op welke manier dit zich uit in de praktijk kunt u teruglezen in dit document. Hierin beschrijven wij onder andere onze uitgangspunten en opvoedingsdoelen.

Ons pedagogisch beleid is gebaseerd op de volgende vier opvoedingsdoelen:

- Het bieden van emotionele veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke kenmerken
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale vaardigheden
- Gelegenheid om bekend te raken met de verschillende normen en waarden binnen de samenleving

In dit werkplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe er op de BSO-locatie wordt gewerkt. Het werkplan heeft als doel richting te geven aan het pedagogisch handelen op de groepen en is er om na te gaan of de dagelijkse gang van zaken op een goede manier verloopt. Dit alles om de hoogst mogelijke kwaliteit van kinderopvang te kunnen bieden.

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	1
Inhoudsopgave	2
Hoofdstuk 1: Kinderen laten groeien in ontwikkelingsmogelijkheden, talenten en temperament.....	3
1.1 Emotionele veiligheid	3
1.1.1 Structuur en voorspelbaarheid.....	3
1.1.2 Sensitieve responsiviteit	4
1.1.3 Respect voor de autonomie	4
1.1.4 Praten en uitleggen.....	4
1.1.5 Vaste gezichten	5
1.1.6 Mentorschap	5
1.1.7 Wennen.....	5
1.2 Persoonlijke ontwikkeling.....	6
1.2.1 Activiteiten	6
1.2.2 Motorische vaardigheden	6
1.2.3 Creatieve vaardigheden	7
1.2.4 Cognitieve vaardigheden	7
1.2.5 Taalvaardigheden	8
1.2.6 Ontwikkelingsstimulering.....	9
1.3 Sociale ontwikkeling.....	9
1.3.1 De sociale ontwikkeling.....	9
1.3.2 Samenspel	10
1.3.3 Conflicten in het samenspel	11
1.3.4 Interactie kinderen onderling stimuleren	11
1.4 Waarden en normen	12
1.5 Waarnemen van de ontwikkeling.....	12
1.5.1 Observeren en oudergesprekken	12
1.5.2 Overdracht naar school.....	13
1.5.3 Omgang met bijzonderheden in de ontwikkeling.....	13
Hoofdstuk 2: Le Papillon informatie voor ouder en kind	16
2.1 Stamgroepen.....	16
2.1.1 Stamgroep.....	16
2.1.2 Verlaten van de basisgroep.....	16
2.1.3 Samenvoegen.....	16
2.2 Dagindeling	17
2.2.1 Dagindeling	17
Hoofdstuk 3: Wet kinderopvang.....	20
3.1 Drie uren regeling	20
3.2 Beroepskracht kind ratio	20

1.1 EMOTIONELE VEILIGHEID

“Het kind mag er zijn zoals het is”

Bij Le Papillon willen wij kinderen zich laten ontwikkelen vanuit basisveiligheid, vertrouwen, geborgenheid en kennis. Dit is de basishouding in het handelen van al onze pedagogisch medewerkers. Wij geloven dat ontwikkeling pas kan plaatsvinden wanneer kinderen zich veilig en geborgen voelen en volledig zichzelf kunnen zijn. Het bieden van emotionele veiligheid is daarom ook de basis waarop wij willen bouwen. Wij willen dat kinderen zich bij ons thuis voelen.

Wij dragen bij aan de emotionele veiligheid door te zorgen voor de nodige structuur en verzorging van de kinderen. De pedagogisch medewerkers zorgen voor duidelijkheid en geborgenheid naar de kinderen toe en zijn bezig met het vertrouwen van de kinderen te winnen en vast te houden. Om de emotionele veiligheid van de kinderen zo optimaal mogelijk te blijven waarborgen houdt Le Papillon een strikte werkwijze aan als het gaat om het waarborgen van de vaste pedagogisch medewerkers op de verschillende stamgroepen. Zo krijgen de kinderen de kans om zich te hechten aan de vaste pedagogisch medewerkers van hun stamgroep.

1.1.1 STRUCTUUR EN VOORSPELBAARHEID

Ieder kind gedijt het best in een omgeving waarin duidelijke rituelen en structuren zijn. Hierdoor voelen kinderen zich veilig en weten zij wat er gaat gebeuren. Door regels en grenzen te hanteren weten kinderen ook wat er van hen verwacht wordt. Bovengenoemde zorgt naast rust ook voor emotionele veiligheid. Hierdoor hebben kinderen de rust en de ruimte om zich volledig te richten op het ontdekken van hun omgeving. Daarom wordt er iedere dag een vaste structuur geboden. Binnen deze structuur is er ruimte voor het maken van plezier, ondernemen we gezamenlijke activiteiten en worden er uitjes en feestjes georganiseerd. We zorgen ook dat er rustige activiteiten gedaan kunnen worden, zoals voorlezen of tv kijken zodat de kinderen ook ontspanning kunnen vinden na een schooldag.

Bij Le Papillon bieden wij kinderen structuur en grenzen aan op de volgende manieren:

- De pedagogisch medewerkers hanteren een positieve groepssfeer
- Kinderen worden beloond voor positief gedrag
- Grensoverschrijdend gedrag wordt verbaal gecorrigeerd
- De pedagogisch medewerkers benoemen het gewenst gedrag wat ze willen zien
- Kinderen helpen mee de ruimte netjes en opgeruimd achter te laten
- De pedagogisch medewerkers zetten kinderen even apart wanneer zij ernstig grensoverschrijdend gedrag vertonen
- Iedereen hanteert dezelfde regels en structuur
- Gedurende de dag is er altijd dezelfde dag ritme.
- Overgangsmomenten worden aangegeven met liedjes.
- Als het gedrag van het kind gevaar met zich meebrengt dan kan de pedagogisch medewerker ervoor kiezen om het spel van het kind tijdelijk te beëindigen en het kind vragen om wat anders te kiezen.
- Pedagogisch medewerkers vertonen voorbeeldgedrag
- Op de groepen worden er groepsregels gehanteerd welke in samenspraak met de kinderen zijn opgesteld.

1.1.2 SENSITIEVE RESPONSIVITEIT

Le Papillon beschouwt elk kind als uniek. Ieder kind is anders en heeft zijn eigen wensen, behoeftes en mogelijkheden maar ook individuele beperkingen en bijzondere gebeurtenissen. Wij vinden het belangrijk dat de leidsters hierop inspelen en hier rekening mee houden en hun activiteiten afstemmen zodat het kind zich geaccepteerd en begrepen voelt. Hierin vinden wij de aandacht voor elk individueel kind erg belangrijk. Wij luisteren naar kinderen en vinden hun inbreng belangrijk.

Met sensitieve responsiviteit bedoelen we dat de pedagogisch medewerkers op zo een manier aanwezig zijn dat zij liefde en ondersteuning uitstralen en alert zijn op de contactinitiatieven van het kind. Hierbij hebben zij zicht op het welzijn en reageren tijdig en adequaat op de behoeften van de kinderen. Op deze manier willen wij eraan bijdragen dat het kind zich begrepen, geaccepteerd en veilig voelt. Dit uit zich op de volgende wijze:

- We groeten ieder kind individueel bij binnenkomst
- Er is ruimte voor positieve én negatieve emoties, mits een ander daar geen last van heeft
- We zorgen voor een huiselijke sfeer op de groepen
- De pedagogisch medewerkers maken regelmatig oogcontact met de kinderen
- We hebben een toegankelijke en open houding naar kinderen toe
- De pedagogisch medewerkers creëren duidelijkheid voor de kinderen door te benoemen als zij even van de groep af moeten
- Er worden gesprekjes gevoerd met de kinderen
- De pedagogisch medewerkers spelen in op contactinitiatieven van kinderen

1.1.3 RESPECT VOOR DE AUTONOMIE

Respect voor de autonomie zien wij bij Le Papillon als het respect hebben voor de zelfstandige ontwikkeling van het kind. Kinderen mogen zichzelf zijn en krijgen de kans om hun eigen talenten, vaardigheden, karakter en voorkeuren te ontdekken. Pedagogisch medewerkers hebben oog voor de eigen ontwikkeling van het kind en scheppen een omgeving waarin kinderen zelfstandig dingen mogen proberen, initiatieven mogen nemen en keuzes kunnen maken. Hierdoor willen wij eraan bijdragen dat kinderen zich gehoord en gezien voelen. Kinderen laten opgroeien tot eigen personen met verantwoordelijkheidsgevoel dat is het uiteindelijke doel. Wij werken aan respect voor de autonomie op de volgende manieren in de praktijk:

- Kinderen krijgen de ruimte om taken zelf te doen en moeilijkheden zelf op te lossen
- De pedagogisch medewerkers laten kinderen zelf keuzes maken
- Wij stimuleren de zelfstandigheid door kinderen zelf te laten kiezen wat ze willen opruimen
- Er is ruimte voor eigen inbreng en ideeën van kinderen
- Pedagogisch medewerkers luisteren naar kinderen wanneer zij weerstand vertonen

1.1.4 PRATEN EN UITLEGGEN

De pedagogisch medewerkers communiceren voortdurend met de kinderen waarin zij hen voorzien van uitleg en het handelen van zowel henzelf als dat van de kinderen benoemen. Op deze manier worden de omgeving en gebeurtenissen die zich hierin afspelen voorspelbaar voor de kinderen. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de interactie tussen de pedagogisch medewerkers en kinderen gelijkwaardig is en dat de pedagogisch medewerker mét de kinderen praat en niet tegen de kinderen. Bij Le Papillon wordt deze interactievaardigheid concreet toegepast in de praktijk op de volgende manieren:

- De pedagogisch medewerker reageert op de contactinitiatieven van kinderen en gaat hierop in door een gesprek met het kind aan te gaan.

- De pedagogisch medewerkers luisteren oprecht naar de kinderen en de pedagogisch medewerkers voeren echten gesprekken met kinderen.
- De pedagogisch medewerker stemt inhoud en taal af op de interesse en het ontwikkelingsniveau van het kind.
- De pedagogisch medewerker moedigt het kind aan om gedachtes, ideeën en gevoelens te verwoorden.
- De pedagogisch medewerker benoemt al haar handelingen aan de kinderen.
- De pedagogisch medewerker maakt gebruik van haar communicatieve vaardigheden
- De pedagogisch medewerker gebruikt taal op een speelse manier door bijvoorbeeld liedjes te zingen, versjes en rijmpjes voor te lezen en moppen te vertellen.
- De pedagogisch medewerker creëert een rijke talige omgeving

1.1.5 VASTE GEZICHTEN

Bij Le Papillon werken wij met meerdere vaste pedagogisch medewerkers. Op deze manier kan het kind vertrouwd raken met de pedagogisch medewerkers op de opvang. Daarnaast leren de pedagogisch medewerkers de kinderen zo goed kennen en kunnen zij beter inspelen op hun behoeften. Tevens is het voor de kinderen duidelijk bij wie ze terecht kunnen met vragen of problemen. Dit geeft kinderen houvast en rust. Een van deze vaste pedagogisch medewerkers wordt ook de mentor van het kind en zal ook het contact met ouders/verzorgers onderhouden.

1.1.6 MENTORSCHAP

De mentor is een vaste pedagogisch medewerker die de ontwikkeling en het welbevinden van het kind in de gaten houdt. Tijdens het intakegesprek bij Le Papillon maken ouders kennis met de mentor van hun kind. Ieder kind bij Le Papillon krijgt een eigen mentor toegewezen. Door gebruik te maken van mentor kunnen de pedagogisch medewerkers zo goed mogelijk aansluiten op de individuele behoeften van een kind. Hierdoor kunnen belangrijke mijlpalen in de ontwikkeling en ook mogelijke achterstanden worden gevolgd en eventueel tijdig gesignaleerd. De mentor voert één keer per jaar, rond de verjaardag van het kind, een oudergesprek met de ouders. Hierin worden de bevindingen uit de observaties met ouders besproken en wordt er gekeken naar het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Als ouders en/of het kind vragen of opmerkingen hebben met betrekking tot de ontwikkeling dan kan dit altijd met de mentor worden besproken. De mentor dient naast aanspreekpunt voor ouders ook als contactpersoon met andere (zorg)professionals als de ouders hier toestemming voor hebben gegeven.

Tijdens het kennismakingsgesprek, wat plaatsvindt voordat een kind voor het eerst naar de BSO komt, worden de ouders geïnformeerd over wie de mentor zal worden.

1.1.7 WENNEN

Voordat een kind volledig gaat beginnen bij Le Papillon, vindt er een kennismakingsgesprek plaats met ouders. Tijdens dit gesprek kunnen ouders en kind Le Papillon leren en haar medewerkers leren kennen. Ouders krijgen tijdens dit gesprek informatie over de werkwijze van Le Papillon. Daarnaast kan de belangrijke informatie omtrent het kind worden uitgewisseld. In dit gesprek komt onder andere naar voren of er bijzonderheden zijn die belangrijk zijn voor de pedagogisch medewerkers. Denk aan bijvoorbeeld medische bijzonderheden, maar ook hoe een kind sociaal/emotioneel is ontwikkeld en de interesses van het kind. Samen met de ouders bekijken we wat de beste aanpak is voor hun kind. Gedurende dit gesprek worden er ook afspraken gemaakt over het wennen.

Na het kennismakingsgesprek komt een kind wennen op de BSO-locatie. Wennen houdt in dat het kind drie keer een middag of ochtend op de groep komt om kennis te maken met de groep, de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen. Het kind zal worden voorgesteld aan de groep tijdens het gezamenlijke eet- en drinkmoment. Wanneer het eerste contact nog wat lastig verloopt, zijn er de

pedagogisch medewerkers om dit te begeleiden. Dit doen zij door bijvoorbeeld samen een spelletje te doen. Met ouders wordt afgesproken of zij bij de eerste keer wennen aanwezig zullen zijn. Het is ook mogelijk om het kind iets vertrouwds van thuis mee te geven, zoals een knuffel.

1.2 PERSOONLIJKE ONTWIKKELING

1.2.1 ACTIVITEITEN

Elke maand worden er groepsactiviteiten georganiseerd die gebaseerd zijn op de grote thema's zoals de seizoenen, de grote feesten enzovoorts. We werken aan de hand van een activiteitschema. De activiteiten die worden aangeboden worden opgesteld voor alle verschillende leeftijdscategorieën en ontwikkelingsniveaus. Binnen de activiteiten wordt er aandacht besteed aan dans, drama, muziek, beweging, handvaardigheid, creativiteit en sport en spel. Op deze manier willen we zoveel mogelijk kinderen interesseren voor de activiteiten.

Bij onze locatie in D'n Bogerd wordt regelmatig gebruik gemaakt van de bibliotheek die zich in hetzelfde gebouw bevindt. Er wordt voorgelezen aan een groepje kinderen en de kinderen krijgen zelf de gelegenheid om te lezen.

In de schoolvakanties worden leuke en spannende uitstapjes georganiseerd. De kosten voor deze uitstapjes zijn volledig voor rekening van Le Papillon.

Naast de thema gerichte activiteiten, streven wij ernaar om elke dag met de kinderen naar buiten te gaan, mits het weer het toelaat. Buiten worden er vaak gezamenlijke balspellen georganiseerd. Door buiten te spelen hebben kinderen de vrije ruimte om te bewegen en samen spelletjes te doen. Dit is essentieel voor hun motorische en sociale ontwikkeling.

1.2.2 MOTORISCHE VAARDIGHEDEN

Onder de motorische vaardigheden wordt zowel de grove als de fijne motoriek bedoeld. Onder de grove motoriek vallen grote bewegingen, zoals rennen, lopen, kruipen, skaten of rollen. Onder de fijne motoriek verstaan we de kleine bewegingen, waar meer aandacht of concentratie voor nodig zijn, zoals knippen, tekenen, kralen rijgen en de pincetgreep. Van baby tot peuter naar schoolgaand kind maken kinderen enorme stappen binnen hun motorische ontwikkeling. Ze zullen gaan omrollen, tijgeren, kruipen, de eerste stapjes zetten, zelfstandig eten en drinken, aan- en uitkleden, springen, klimmen, rennen, skaten, tennissen, voetballen et cetera. De ontwikkeling van de motorische vaardigheden dragen enorm bij aan het opgroeien tot een zelfstandig individu. Hierbij is te zien dat de grove en fijne motoriek nauw met elkaar zijn verbonden. Kinderen moeten vaak bepaalde vaardigheden binnen de grove motoriek beheersen alvorens zij toe zijn aan activiteiten binnen de fijne motoriek. Daarnaast is de motorische ontwikkeling nauw in verbinding met andere ontwikkelingsgebieden, zo vraagt de ontwikkeling van spraak en het uiten van emoties om motorische vaardigheden.

Bij Le Papillon krijgen kinderen de kans hun motorische vaardigheden verder te ontwikkelen, hiervoor krijgen zij stimulans, activiteiten en begeleiding aangeboden. Binnen het stimuleren van de motorische ontwikkeling sluiten de pedagogisch medewerkers aan op de verschillende leeftijden en ontwikkelingsniveaus van de kinderen:

Vanaf 4 jaar gaan kinderen zich bezighouden met het verfijnen van de motorische vaardigheden. Zo hebben zij zich al heel wat bewegingen eigen gemaakt als rennen, springen, overgooien, stappen en klimmen, alleen zijn deze nog niet zo gecontroleerd. Naarmate kinderen ouder worden krijgen zij steeds meer controle over hun bewegingen en breiden hun motorische vaardigheden uit met bewegingen als huppelen, hinkelen en veters strikken. Vanaf een jaar of 7 worden kinderen steeds sneller en soepeler in het maken van bewegingen en gaan zich bezighouden met ingewikkeldere bewegingen als touwtjespringen, het schrijven van letters en woorden, en kopjeduikelen. Zij zullen zich

daarnaast steeds meer gaan vergelijken met anderen, waardoor het spelen van wedstrijdje maar al te leuk is. Vanaf een jaar of 10 hebben kinderen zich allerlei ingewikkelde vaardigheden eigen gemaakt en ontwikkelen zich daarnaast in spiersterkte, coördinatie en stabiliteit van bewegingen, waarin ook te zien is dat de een behendiger en sterker is dan de ander. Ook het uithoudingsvermogen vergroot zich, waardoor kinderen sporten steeds beter onder de knie krijgen. In de fijne motoriek is daarnaast te zien dat de oog-hand coördinatie zich zodanig ontwikkeld heeft dat kinderen zich met de kleinste werkjes bezig kunnen houden.

Stimuleren van de motorische ontwikkeling bij schoolgaande kinderen:

- Buitenspeelactiviteiten als: touwtjespringen, hinkelen, fietsen, steppen, rennen, springen, klimmen en klauteren, tikkertje, voetbal, tafeltennis
- Knutselactiviteiten
- Schrijfactiviteiten

Zoals hierboven te lezen is bieden wij bij Le Papillon voldoende vrije spelmomenten aan, waarin de kinderen kunnen spelen met speelmateriaal dat aansluit bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind, en hen uitdaagt in het eigen maken van de motorische vaardigheden. Daarnaast bieden wij georganiseerde activiteiten aan, waarin kinderen worden gestimuleerd in zowel hun grove als fijne motorische ontwikkeling.

1.2.3 CREATIEVE VAARDIGHEDEN

Bij de creatieve vaardigheden gaat het om het creatieve brein. Kinderen zijn van nature creatief. Zo is te zien dat zij creatief zijn in hun spel en in het gebruik van (speel)materiaal, en in het oplossen van problemen en knutselactiviteiten tot de meest creatieve ideeën kunnen komen. De creatieve en fantasierijke ideeën waar kinderen op komen, kunnen wij als volwassenen haast niet meer op komen. Het is dan ook de kunst van de pedagogisch medewerkers om deze creativiteit en fantasie aan te spreken en kinderen de ruimte te geven om zich creatief te uiten. Binnen het aanspreken van deze creativiteit, sluiten de pedagogisch medewerkers aan op de verschillende leeftijden en ontwikkelingsgebieden:

Tussen de 4 en 6 jaar laten kinderen zich nog niet remmen in hun creativiteit, en spelen dan ook nog volop op het gebied van fantasi spel (rollenspel). Verder beschikken kinderen rond deze leeftijd over de vaardigheid om zelfstandig dansjes te bedenken en deze ook uit te voeren. Vanaf 7 jaar raken kinderen steeds behendiger in het gebruiken van een kwast, potlood en schaar, waardoor zij zelfstandig kunnen knutselen. Zij raken zich daarbij bewust van de meningen en ideeën van anderen en kijken zo ook kritischer naar hun eigen knutselwerkjes. Vanaf een jaar of 10 is het doen van een dansje voor het publiek voorbij, omdat kinderen dit dan gek vinden.

Stimuleren van de creatieve ontwikkeling van schoolgaande kinderen:

- Knutselmaterialen aanbieden
- Knutselactiviteiten
- Dans en toneel activiteiten
- Zelf laten kiezen om mee te doen
- Mee laten zoeken naar oplossingen
- Fantasierijk speelmateriaal
- Onderzoeken/proefjes activiteiten aanbieden

1.2.4 COGNITIEVE VAARDIGHEDEN

De cognitieve ontwikkeling betreft het proces van het 'leren' bij kinderen. Hierin gaat het om het eigen maken van cognitieve vaardigheden als het denken, bewustzijn, concentreren, onthouden, het

waarnemen en het verwerken van informatie en het terughalen en toepassen van deze informatie. De ontwikkeling van cognitieve vaardigheden is een ontwikkelingsaspect dat niet op zichzelf staat. De sociale, emotionele en motorische ontwikkeling vormen de basis waarop deze ontwikkeling voort kan bouwen. Van baby tot schoolgaand kind maken kinderen zich eigen met deze vaardigheden en doorlopen hierin verschillende ontwikkelingsniveaus.

Naarmate kinderen ouder worden raken zij geïnteresseerd in wat er allemaal om hen heen gebeurt en waarom. Door middel van het stellen van deze “Waarom” vragen, verkennen kinderen de wereld dan ook steeds meer. Daarnaast komen kinderen van 4 en 5 jaar voor het eerst in aanraking met lezen en rekenen op school, door te oefenen met het lezen van letters en ordenen. In groep 3 begint het echte leren lezen, schrijven en rekenen. Door middel van het eigen maken van deze vaardigheden kunnen kinderen zich naarmate zij ouder worden vanaf 9 jaar ook bezig gaan houden met vakken als aardrijkskunde, geschiedenis en natuur. Daarnaast leren kinderen steeds concreter te denken en gebruiken daarbij minder hun fantasie. Zij gaan zich steeds meer bezighouden met maatschappelijke onderwerpen als oorlog en armoede.

Stimuleren van de cognitieve ontwikkeling van schoolgaande kinderen:

- Met kinderen in gesprek gaan over verschillende onderwerpen
- Vragen beantwoorden/voorzien van kennis
- Puzzels
- Spelletjes/activiteiten waarbij nagedacht moet worden, zoals raadsels, rebussen en woordzoekers.
- Het aanbieden van activiteiten om de zintuigen te prikkelen
- Het aanbieden van proefjes en experimenten
- Geplande en ongeplande leermomenten

1.2.5 TAALVAARDIGHEDEN

Van jongs af aan komen kinderen al in contact met taal. Door middel van het horen van taal leren kinderen betekenis te geven aan de wereld om hen heen, binnen Le Papillon wordt er gedurende de opvang alleen Nederlands gesproken met de kinderen. Bij Le Papillon praten de pedagogisch medewerkers dan ook voortdurend tegen en met de kinderen, door middel van de interactievaardigheid praten en uitleggen. Zo benoemen zij hun eigen handelen en het handelen van de kinderen, waardoor de woordenschat zich vergroot en kinderen leren om deze woorden te koppelen aan de dingen die zij zien in hun omgeving. Daarnaast benoemen zij de gevoelens en behoeftes van de kinderen en van zichzelf waardoor kinderen deze woorden weer kunnen linken aan de gevoelens en behoeftes die zij ervaren. Kinderen kunnen op hun beurt weer oefenen met het toepassen van de geleerde woorden in gesproken taal met de pedagogisch medewerkers. Er vindt zo interactie plaats met kinderen in alle leeftijdscategorieën, in verschillende vormen, waarin rekening gehouden wordt met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind:

De woordenschat van schoolgaande kinderen breidt zich steeds meer uit. Zo beschikken kinderen in de leeftijd van 4 tot 6 jaar al over een woordenschat van 3000 woorden. Net als de oudere peuters, oefenen kinderen flink met het toepassen van de grammatica en naarmate kinderen ouder worden (zo rond de 10 jaar) maken zij zich de grammaticaregels steeds meer eigen. In de kleuterleeftijd leren kinderen steeds ingewikkeldere zinnen te maken en krijgen interesse in letters en het schrijven van letters. Vanaf 6 á 7 jaar gaan kinderen dan ook oefenen met lezen en schrijven op school, waardoor kinderen steeds meer woorden bij leren en langere zinnen leren te maken. Kinderen oefenen met het spreken van taal, maar ook met het gebruiken van taal om informatie op te zoeken zoals in boeken of op internet. Vanaf een jaar of 10 hebben kinderen de taal goed onder de knie, waarin te zien is dat de woordenschat zich nog verder uitbreidt, en de zinsopbouw en spelling zich verbetert. Kinderen raken

daardoor ook steeds behendiger in het benoemen van de eigen gevoelens, ideeën, behoeftes, gedachtes, meningen en ervaringen.

Stimuleren van de taalontwikkeling van schoolgaande kinderen:

- Ondersteunen in grammaticagebruik
- Gesprekjes/discussies voeren
- Kleine vraagstukjes voorleggen
- Liedjes zingen
- Leesmateriaal/samen lezen
- Taalspelletjes

1.2.6 ONTWIKKELINGSSTIMULERING

Binnen deze interactievaardigheid gaat het om de wijze waarop pedagogisch medewerkers kinderen stimuleren in de bovenstaande ontwikkelingsgebieden. Bij Le Papillon worden kinderen in de motorische, cognitieve, sociale, creatieve en taalontwikkeling gestimuleerd door de juiste manier van communiceren en houding van de pedagogisch medewerkers, en een passend activiteiten- en speelgoed aanbod. Hierbij is het doel van de pedagogisch medewerker om het kind op een positieve wijze net een stapje verder te brengen in de ontwikkeling, dan dat zij uit zichzelf zouden kunnen komen.

Bij Le Papillon stimuleren wij kinderen in hun ontwikkeling door:

- Pedagogisch medewerker biedt een grote verscheidenheid aan activiteiten aan
- De pedagogisch medewerker biedt vernieuwend materiaal aan.
- De pedagogisch medewerker begeleidt het kind in zijn spel en/of activiteit en breidt dit uit zodat het kind een stapje verder maakt in de ontwikkeling. De pedagogisch medewerker speelt daarom regelmatig mee met de kinderen.
- De pedagogisch medewerkers gaan actief in gesprek met kinderen door open vragen te stellen, kinderen uit te dagen tot redeneren, overleggen en stimuleren zelf met een oplossing te komen.
- De pedagogisch medewerker moedigt aan om door te zetten en geeft hierbij veelvuldig complimenten en ondersteunende opmerkingen, zoals; “Goed zo”, “Ja, als je het zo doet gaat het goed!”
- De pedagogisch medewerker sluit aan bij de interesse en het ontwikkelingsniveau van het kind.
- De pedagogisch medewerkers biedt voldoende gelegenheid tot leren door het ‘zelf doen’, denk hierbij bijvoorbeeld aan een peuter dat zelf zijn jas probeert aan te doen.
- De pedagogisch medewerker geeft elk kind de ruimte om te spelen en zelf het spel te bepalen.
- De pedagogisch medewerker maakt gebruik van de mogelijkheden die zich voordoen tijdens de dagelijkse begeleidingsmomenten om kinderen te stimuleren. Oftewel het aangrijpen van ongeplande leermomenten, soms gebeurt het dat de pedagogisch medewerkers geen activiteit of leermoment gepland hebt, maar dat door een vraag of opmerking van een kind een leermoment ontstaat. De pedagogisch medewerker grijpt deze kans en draait de situatie om naar een leermoment. Voorbeelden zijn, een kindje benoemt een kleur van de beker die hij krijgt. De pedagogisch medewerker speelt hierop in door de andere kleuren van de bekere gezamenlijk met de kinderen te benoemen. De pedagogisch medewerker pikt signalen op van de kinderen en maakt hier een spelenderwijs, kort en leuk leermoment van.
- Geplande en ongeplande leermomenten

1.3 SOCIALE ONTWIKKELING

1.3.1 DE SOCIALE ONTWIKKELING

In de eerste levensjaren leren kinderen de beginselen van de sociale omgang met zichzelf en anderen, waardoor een belangrijke basis wordt gelegd op sociaal gebied. Kinderen ontwikkelen zich van een individu dat nog erg op zichzelf gericht is, tot een individu die in interactie staat met de mensen om zich heen. Jonge kinderen zijn nog erg op zichzelf gericht en moeten nog leren wat een ander wel of niet leuk vindt. Naarmate zij ouder worden, raken kinderen zich steeds meer bewust van de gevoelens en behoeftes van anderen en kunnen hier steeds beter rekening mee houden.

“Communiceren, samenwerken, anderen helpen, in een ander verplaatsen, conflicten oplossen, sociale verantwoordelijkheid”

In een kinderopvang is het vanzelfsprekend dat er contacten tussen kinderen plaatsvinden. Ze leren met elkaar te communiceren, anderen te helpen, voor zichzelf op te komen, conflicten te voorkomen en op te lossen. Kinderen ontwikkelen door samen met andere kinderen te spelen hun sociale competentie. Omdat dit sociale aspect zo een belangrijke plaats inneemt bij onze kinderopvang vinden wij het ook belangrijk dat wij ons daarvan bewust zijn en daarop inspelen. Wij doen dat op de volgende manieren:

- Er wordt gezamenlijk gegeten en gedronken
- We houden een kringgesprek over de schooldag en over wat de kinderen bezighoudt
- Verjaardagen worden uitgebreid en in de groep gevierd
- Wij bieden groepsstimulerende activiteiten aan
- Ieder kind wordt gezien als een individu met eigen behoeften en wensen
- Kinderen wordt geleerd op hun beurt te wachten, wanneer de situatie dit vraagt.
- Samenspelen betekent ook leren samenwerken
- Nieuwe kinderen worden rustig verwelkomd door halve dagen te komen wennen
- Nieuwe kinderen worden voorgesteld aan de groep en contact met de kinderen wordt begeleid wanneer de situatie dit vraagt

1.3.2 SAMENSPEL

Kinderen ontwikkelen zich met name in de sociale ontwikkeling, doordat zij in contact komen met anderen door middel van samenspel. De kinderopvang biedt kinderen de mogelijkheid om spelenderwijs kennis te maken met de sociale vaardigheden en zich deze eigen te maken. De pedagogisch medewerkers van Le Papillon stellen de kinderen dan ook in de gelegenheid om met elkaar te spelen, waarin zij zich bewust zijn van de verschillende leeftijden en ontwikkelingsfasen van de kinderen:

De kinderen van de BSO komen in contact en spelen met de kinderen op zowel de school als op de BSO, wat een hoop uitdagingen biedt op sociaal-emotioneel gebied. Zo maken zij kennis met ruzie, concurrentie, rekening houden met anderen, agressiviteit en assertiviteit. Doordat schoolgaande kinderen zich ontwikkelen in hun empathie, kunnen zij zich al veel beter verplaatsen in anderen en kunnen zo ook steeds beter omgaan met conflicten, grenzen en regels. Daarnaast oefenen kinderen met het beheersen van henzelf. Vanaf een jaar of 6 raken kinderen zich steeds bewuster van hunzelf en gaan zich daarnaast ook steeds meer vergelijken met anderen. De ouders, pedagogisch medewerkers en oudere kinderen waren met name de voorbeeldrollen waaraan kinderen zich op jonge leeftijd aan optrokken. In de schoolgaande leeftijd zullen kinderen zich steeds meer optrekken aan hun leeftijdsgenoten en vriendschappen sluiten. Vanaf een jaar of 8 ontwikkelen kinderen het inzicht dat achter handelingen bepaalde intenties zitten en dat iemand dus iets goed bedoeld kan hebben. Wanneer kinderen de 9 jaar naderen groeit de behoefte aan privacy en ontwikkelen kinderen een eigen mening. Zo zullen zij regels niet meer zomaar aannemen, maar hier kritisch over nadenken en er eventueel hun mening over geven. Leeftijdsgenoten worden steeds belangrijker en kinderen raken steeds gevoeliger voor de meningen en gedragingen van deze leeftijdsgenootjes. Zo zullen

kinderen hun eigen gedrag en uiterlijk gaan vergelijken met die van anderen en deze spiegelen op die van anderen.

Stimuleren samenspel schoolgaande kinderen:

- Stimuleren om samen te spelen
- Meespelen
- Groepsactiviteiten
- Gezelschapsspellen
- Toneelopvoeringen/dansuitvoeringen
- Kinderen stimuleren en ruimte geven om initiatief te nemen in bedenken van spel en begeleiden van spel

1.3.3 CONFLICTEN IN HET SAMENSPEL

Wanneer kinderen op dat punt zijn gekomen dat zij elkaar steeds meer gaan opzoeken in hun spel, zullen er ook conflicten kunnen ontstaan tussen kinderen onderling. Zoals eerder benoemd zijn dreumesen en peuters namelijk nog niet volledig in staat om zich in te leven in de gevoelens en behoeftes van anderen en laten zich nog veelal leiden door de eigen gevoelens en behoeftes. Om deze reden is begeleiding vanuit de pedagogisch medewerkers van belang. Schoolgaande kinderen zijn al beter in staat om zich te verplaatsen in andermans gevoelens en behoeftes, maar zullen ook met elkaar in conflict kunnen komen doordat zij het niet met elkaar eens zijn. Bij Le Papillon ondersteunen en begeleiden wij kinderen binnen conflicten in samenspel door:

- We leren kinderen hoe ze problemen kunnen oplossen en op een juiste manier voor zichzelf kunnen opkomen
- Kinderen mogen zichzelf zijn en accepteren elkaar
- Kinderen hebben respect voor elkaar
- Emoties als boosheid krijgen de ruimte, mits dit geen nadelige effecten heeft voor andere kinderen
- Er is geen ruimte voor fysiek of verbaal geweld
- We helpen elkaar waar nodig, bijvoorbeeld bij het opruimen of bij een activiteit
- Pedagogisch medewerkers zijn er alert op dat kinderen niet worden buitengesloten
- Pesten is onacceptabel
- Bij een conflict wordt er naar beide partijen geluisterd
- Conflicten worden met beide partijen opgelost
- Pedagogisch medewerkers grijpen in wanneer een situatie wanneer uit de hand loopt
- Conflicten worden altijd uitgesproken

1.3.4 INTERACTIE KINDEREN ONDERLING STIMULEREN

De pedagogisch medewerkers van Le Papillon stimuleren de kinderen in de sociale ontwikkeling, door hen met elkaar in contact te brengen en de onderlinge interacties te stimuleren. Hierin houden zij rekening met en sluiten aan op de verschillende leeftijden en leeftijdscategorieën.

- De pedagogisch medewerker geeft de kinderen de ruimte om met elkaar te spelen maar ook naast elkaar te spelen
- De pedagogisch medewerker observeert het samenspel en geeft daar waar nodig begeleiding door mee te spelen of een kleine interventie te plegen
- De pedagogisch medewerker complimenteert kinderen die samen spelen, elkaar helpen of op andere wijze interactie met elkaar hebben
- De pedagogisch medewerkers creëert momenten waarin positieve interactie onderling worden gestimuleerd, door betrekken bij activiteiten en vrij spel momenten

- De pedagogisch medewerker helpt de kinderen in communicatie naar elkaar de emoties te benoemen en ondersteund positief bij een conflict
- De pedagogisch medewerker geeft extra aandacht aan de begeleiding van nieuwe kinderen en verlegen kinderen
- Stimuleren om andere kinderen te troosten
- Stimuleren om anderen te helpen/leidster te helpen
- Stimuleren hulp te vragen en te ontvangen
- De pedagogisch medewerkers stimuleren een positief groepsgevoel door samen activiteiten te ondernemen, de gezamenlijk start van de dag is hiervan een mooi voorbeeld. Het is een terugkerend ritueel, waarin alle kinderen worden verwelkomd, elk kind wordt erkent als onderdeel van de groep hoewel de activiteit als groep ondernomen wordt.
- De pedagogisch medewerkers zijn altijd een voorbeeld voor de kinderen, waarbij zij positief en correct sociaal gedrag laat zien
- De pedagogisch medewerker verdeelt de aandacht tussen de kinderen
- De pedagogisch medewerker observeert het samenspel en geeft daar waar nodig begeleiding door mee te spelen of een kleine interventie te plegen
- De pedagogisch medewerker stimuleert de kinderen om naar elkaar te luisteren
- De pedagogisch medewerker helpt de kinderen in communicatie naar elkaar de emoties te benoemen en ondersteund positief bij een conflict
- De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de groep zo ingericht is dat kinderen worden uitgenodigd tot samenspel, denk aan het maken van verschillende hoeken

1.4 WAARDEN EN NORMEN

Het overbrengen van normen en waarden speelt voortdurend een rol in de opvang van kinderen. Onder waarden worden opvattingen verstaan die voor een grote groep mensen belangrijk zijn en richting geven aan de omgang met elkaar. De pedagogisch medewerkers brengen de kinderen in aanraking met deze normen en waarden door het goede voorbeeld te geven, door het hanteren van regels, door corrigeren en grenzen stellen en door het naleven van bepaalde rituelen. Bij Le Papillon gelden de volgende gedragsregels:

- Kinderen lopen in de ruimten en mogen niet rennen.
- Kinderen mogen niet stoeien, duwen of trekken aan elkaar.
- Iedereen wordt met de naam aangesproken.
- Er wordt niet gevloekt of gescholden.
- Er wordt niet gepest (zie het bieden van emotionele veiligheid).
- Agressief gedrag wordt niet geaccepteerd.
- Kinderen blijven van elkaar en elkaars spullen af.
- Er wordt op de beurt gewacht.
- Het speelgoed wordt na gebruik door het betreffende kind opgeruimd in de daarvoor bestemde kast of box.
- Materiaal en speelgoed wordt gebruikt waar het voor gemaakt en bedoeld is.
- Kinderen worden niet gepest om uiterlijk, cultuur of kleding e.a.
- Kinderen gaan milieubewust met hun omgeving om.
- De vrijheid van een kind stopt, wanneer de veiligheid van het kind en andere kinderen in gevaar komt.

1.5 WAARNEMEN VAN DE ONTWIKKELING

1.5.1 OBSERVEREN EN OUDERGESPREEKEN

Naast de dagelijkse zorg op de groepen voor de kinderen, houden pedagogisch medewerkers zich regelmatig bezig met de ontwikkeling van ieder kind. Door middel van vragenlijsten zullen de

pedagogisch medewerkers kinderen volgen op ieder ontwikkelingsgebied. Dit gebeurt aan de hand van observaties. De vragenlijsten worden zorgvuldig gerapporteerd en toegevoegd aan het dossier wat voor ieder kind persoonlijk wordt bijgehouden. Op deze manier houden de pedagogisch medewerkers oog op hoe een kind zich ontwikkelt. Wanneer de ontwikkeling moeizamer verloopt, zullen zij dit terugkoppelen aan ouders.

Aan de hand van de observatieformulieren wordt per kind per jaar een oudergesprek gevoerd. Ouders krijgen hierin ook de ruimte om hun zorgen te bespreken. Er is altijd de mogelijkheid meer gesprekken te voeren, als ouders hier behoefte aan hebben. Indien er een observatievraag is vanuit de ouders en/of school, kan de hoofdleidster/pedagoge deze observatie uitvoeren. Zij zal vanuit haar expertise/opleiding en ons te hanteren beleid een onderzoek ondersteunen.

Bij Le Papillon vinden wij het belangrijk dat er een goede en open communicatie is met de ouders. Een belangrijk onderdeel van de opvang is daarom de dagelijkse overdracht met de ouders tijdens het brengen en halen van de kinderen. In een kort gesprekje met de mentor van het kind wordt informatie uitgewisseld over de situatie vanuit huis en over hoe de dag bij de BSO is verlopen. Ook worden hierin bijzondere gebeurtenissen besproken en het welbevinden van het kind. Deze informatie-uitwisseling heeft tot doel dat ouders hun kinderen met een gerust hart kunnen toevertrouwen aan de pedagogisch medewerkers en dat zij vertrouwen hebben in de kwaliteit van de opvang. Daarnaast kunnen wij het beste begeleiding bieden aan de kinderen, wanneer wij goed op de hoogte zijn van het welbevinden van het kind. Zowel pedagogisch medewerkers als ouders kunnen inspelen op het gedrag en de behoefte van het kind, wanneer zij weten hoe het kind in de dag staat. Ook krijgt ieder kind een eigen schriftje, waarin regelmatig de dagelijkse gebeurtenissen worden beschreven door de pedagogisch medewerkers en waar ouders op hun beurt bijzonderheden over het kind kwijt kunnen.

1.5.2 OVERDRACHT NAAR SCHOOL

Le Papillon heeft gedurende ophaalmomenten een contact moment met de leerkracht van et kind indien er iets bijzonders is geweest. Daarnaast onderhoudt de leidinggevende contact met diverse scholen en wordt er een overleg indien nodig ingepland. Dit kan gaan over onderwerpen zoals studiedagen en ophaalbeleid.

Als laatste kan na schriftelijke toestemming van ouder bij opvallen gedrag contact worden opgenomen met de leerkracht of indien van toepassing de ib'er om zo gezamenlijk te overleggen.

1.5.3 ONGANG MET BIJZONDERHEDEN IN DE ONTWIKKELING

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. In de meeste gevallen doorlopen kinderen de ontwikkeling zonder problemen of achterstanden. Echter kan het voorkomen dat een kind opvallend gedrag vertoont of achterblijft in zijn ontwikkeling. Doordat de pedagogisch medewerkers de kinderen nauwlettend volgen en de kinderen daarnaast gedurende de dag observeren in de signalen die zij afgeven, kunnen eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling tijdig worden gesignaleerd en opgepakt. Tijdige signalering maakt het mogelijk om advies en hulp in te schakelen, waardoor de nadelige gevolgen zo beperkt mogelijk blijven. Bij het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling, doorlopen de pedagogisch medewerkers de volgende stappen:

1. Signaleren van opvallend gedrag: de pedagogisch medewerkers van Le Papillon houden de kinderen gedurende de dag nauwlettend in de gaten, pikken signalen op en reageren hier op een passende wijze op. Wanneer signalen ons zorgen laten maken, worden deze in kaart gebracht en met de vaste collega's besproken. Indien de zorgen blijven dan worden de zorgen laagdrempelig gedeeld met de ouders. Ouders krijgen zo de kans om mee te denken en eventueel een verklaring te geven voor bepaalde opvallende signalen die het kind af geeft. Wanneer er geen verklaring is voor het opvallende gedrag van het kind, blijft de pedagogisch medewerker het kind volgen in zijn of haar ontwikkeling.

2. Observaties doornemen en nogmaals observeren: wanneer niet duidelijk is wat de aanleiding is van het gedrag van het kind, worden allereerst de eerder samengestelde observaties doorgenomen. Wanneer blijkt dat hier onvoldoende in naar voren komt wat de aanleiding is van het gedrag van het kind, kan de pedagogisch medewerker besluiten om nogmaals te observeren. Er kan dan gebruik gemaakt worden van ongestructureerd observeren, waarin het gedrag van het kind en de signalen die het afgeeft objectief worden beschreven. Deze observatie zal vervolgens besproken worden in een oudergesprek, waarin de kind ontwikkeling met daarin opvallende gedragingen en signalen besproken worden met de ouders.
3. Eventueel inwinnen anoniem advies: na de signalen en gedragingen duidelijk in beeld te hebben gekregen door middel van een observatie kan een pedagogisch medewerker ervoor kiezen om naast advies te vragen van de leidinggevende ook anoniem advies te vragen van een externe organisatie zoals kaboutershuis, ouder kind teams of Alert4You. Zij kunnen eventueel handvaten bieden en adviseren in het bespreekbaar maken van het opvallende gedrag.
4. Oudergesprek en plan van aanpak: door middel van een gesprek met de ouders worden de zorgen omtrent de ontwikkeling van het kind besproken en wordt gezamenlijk gewerkt naar een plan van aanpak. Het is van belang om dit ook echt gezamenlijk met de ouders te doen en de hen hier een inbreng in te laten hebben, op deze manier werken zowel de ouders als Le Papillon op één lijn en voelen zich betrokken bij het plan van aanpak. Het kind ontvangt extra ondersteuning op dat gebied waarin hij of zij het nodig heeft. Dit kan door de pedagogisch medewerkers op de groep én door ouders zelf thuis uitgevoerd worden.
5. Eventueel inschakelen externe hulp: mocht het plan van aanpak niet het gewenste effect hebben, dan kan ervoor gekozen worden om (in overleg met de ouders en de leidinggevende) externe hulp in te schakelen zoals een logopedist of Alert4You. Deze externe deskundige kan het betreffende kind eventueel observeren op de groep en de pedagogisch medewerkers en ouders voorzien van handvatten in de omgang met en aanpak van de bijzondere ontwikkeling. Hiervoor dienen ouders echter wel eerst toestemming te geven. Bij een vermoeden van kindermishandeling, hanteren wij de stappen van de meldcode, zoals deze beschreven staan in ons beleid veiligheid en gezondheid. Daarnaast kunnen ouders doorverwezen worden naar professionele hulp, waarna de hulpvraag in het thuisfront zal worden behandeld.
6. Wanneer pedagogisch medewerkers dit stappenplan doorlopen, stellen zij de leidinggevende en de pedagogisch coach hiervan op de hoogte. Zo kunnen zij het verloop van het doorlopen van het stappenplan volgen en monitoren en waar nodig ondersteuning bieden in bijvoorbeeld het observeren van het betreffende kind, het laagdrempelig bespreken van de signalen met de ouders, het voeren van het oudergesprek, het opstellen van een plan van aanpak en het inschakelen van of doorverwijzen naar professionele hulp.

Toerusting en ondersteuning pedagogisch medewerkers:

Uiteraard is bijscholing omtrent het onderwerp opvallende ontwikkeling ook van belang. Om deze reden komt dit onderwerp minstens één keer per jaar aan bod. Dit kan in de vorm van een studiedag, een cursus, een vergadering of een workshop op locatie. De bijscholing kan zowel door een externe organisatie worden geboden als intern medewerkers. Met de bijscholing krijgen de medewerkers de kans om de kennis te vergroten en op te frissen. Tevens blijven pedagogisch medewerkers actief bezig met de ontwikkelingspedagogiek van het kind waardoor zij beter en adequater kunnen reageren op signalen van kinderen. Er wordt voor elk jaar een jaarplanning opgesteld waarbij er wordt gekozen welke opleidingen, cursussen en of workshops de pedagogisch medewerkers het betreffende jaar

zullen volgen. Op locatie is meer informatie aanwezig over de scholingsjaarplanning.

Daarnaast is er een pedagogisch coach binnen Le Papillon, één keer per jaar organiseert zij een intervisie, waarbij opvoedkundige en pedagogische vragen met betrekking tot opvallend gedrag, ontwikkelingsproblematiek en andere pedagogische vraagstukken met betrekking tot de begeleiding kunnen worden gesteld. Gedurende deze intervisie wordt er tevens gekeken naar alle kinderen met opvallend gedrag. Gedurende het jaar komt de pedagogisch coach bijna maandelijks langs en hebben de pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om vragen te stellen en krijgen zij indien nodig extra begeleiding.

HOOFDSTUK 2: LE PAPILLON INFORMATIE VOOR OUDER EN KIND

2.1 STAMGROEPEN

2.1.1 STAMGROEP

De locatie D'n Bogerd bestaat uit een kindvriendelijke ruimte, die volledig ingericht is op het leeftijdsniveau van de kinderen. Zo zijn er een poppenhoek, een knutselruimte, een computerhoek, een groot speelhuis, een relaxruimte, een game Cube en zijn er zitruimtes om gezamenlijk te lunchen of te zitten tijdens het eet- en drinkmoment na schooltijd. De centrale ruimte is onderverdeeld in twee segmenten.

Le Papillon werkt met een vaste horizontale stamgroep. Om ook aandacht te hebben voor leeftijdgebonden gesprekken, wordt er gedurende eetmomenten vaak gegeten in twee subgroepen. Daarbij wordt er met de kinderen van de onderbouw aan de ene tafel gegeten en met de kinderen aan de andere eettafel. Hierbij kunnen er meer leeftijdsgebonden gesprekken plaatsvinden.

Groep:	Leeftijd kinderen	Maximumaantal kinderen	Aantal beroepskrachten
Leeftijdsgroep 1	4 tot en met 12 jaar	20	2

De kinderen zitten met hun leeftijdsgroep in een vaste ruimte. Voor de kinderen biedt deze vaste ruimte een vertrouwde en veilige omgeving. De kinderen weten waar ze naartoe gaan, met wie ze daar kunnen spelen en welke leidster er zal zijn. Ook raken de kinderen op deze manier vertrouwd met de regels van de desbetreffende ruimte en kunnen zij zich die gemakkelijker eigen maken. Hier wordt enkel een uitzondering op gemaakt tijdens de vakantieopvang. Alle kinderen van onze verschillende opvanglocaties worden dan opgevangen in onze locatie in D'n Bogerd. Daarbinnen wordt per vakantiedag gekeken binnen welke leeftijdsgroep het kind geplaatst wordt en welke leidster bij welke leeftijdsgroep hoort. De kinderen die normaliter niet opgevangen worden binnen onze locatie in D'n Bogerd zullen extra begeleid worden in de regels en mogelijkheden van de ruimte.

2.1.2 VERLATEN VAN DE BASISGROEP

Het is mogelijk voor de kinderen om de eigen basisgroep te verlaten voor een activiteiten. Bij Le Papillon erkennen wij een aantal situaties waarin de kinderen de eigen stamgroep kunnen verlaten:

1. Tijdens buitenspelen. Buitenspelen is een heerlijke activiteit voor de kinderen, ze kunnen rennen, ontdekken en hun energie kwijt. Naam organisatie beschikt over een eigen buitenspeelruimte die is ingericht voor de kinderen. De pedagogisch medewerker spelen samen met de kinderen buiten. Voor het buitenspelen houden de pedagogisch medewerkers de werkafspraken zoals beschreven in het beleid veiligheid en gezondheid aan.
2. Uitstapjes. Om de wereld in het echt te ontdekken is het goed om ook uitstapjes te ondernemen. Dit kunnen wandelingen zijn naar de bieb of voetballen op de buitenspeelplaats. Een vooropstaand feit is dat uitstapje ten alle tijden veilig moeten plaatsvinden. Zo wordt er ten alle tijden voldaan aan het BKR en worden de werkafspraken die zijn gemaakt omtrent uitstapjes strikt gevolgd om ongevallen zoveel mogelijk te voorkomen. Bovendien moeten kinderen altijd eerst toestemming hebben van de pedagogisch medewerker, zodat zij weet waar de kinderen zich bevinden.

2.1.3 SAMENVOEGEN

Bij Le Papillon kan het voorkomen dat groepen samen worden gevoegd. Uitgangspunt is dat de stamgroep een vaste groep is, waarbij van tevoren bekend is welke dit is (en welke beroepskrachten hierbij horen). Dit betekent dat het niet is toegestaan om dagelijks te bepalen hoe de groepen worden ingedeeld, aan de hand van het aantal aanwezige kinderen. Samenvoegen betekent tevens dat de gehele groep samenvoegen, en niet delen van de stamgroep.

Er zijn wettelijk toegestaan twee manieren om samen te voegen;

Structureel samenvoegen

Bij structureel samenvoegen wordt een ander samengestelde stamgroep gecreëerd, waardoor dit wel binnen de regelgeving kan plaatsvinden. Dit is wel toegestaan. Dit is bijvoorbeeld het geval als er op bepaalde dagen structureel minder kinderen worden geplaatst, en er sprake is van een minder aantal groepen dan op de overige dagen. Zo kan het zijn dat een kind als stamgroep de 'A' heeft, maar op woensdag minder kinderen geplaatst worden dan de stamgroep 'B' en de stamgroep 'A' samen één groep. Dit betekent dat er een kind op een ander stamgroep wordt opgevangen. Ouders dienen een schriftelijke toestemming te geven indien er sprake is van structureel samenvoegen.

Structureel samenvoegen bij Le Papillon:

Bij Le Papillon wordt op de volgende momenten structureel samengevoegd:

1. Op woensdag worden alle kinderen van beide BSO-locaties opgevangen op locatie D'n Bogerd in de centrale ruimte, in verband met het lage kindaanstal
2. Op vrijdag worden alle kinderen van beide BSO-locaties opgevangen op locatie D'n Bogerd in de centrale ruimte, in verband met het lage kindaanstal
3. Op woensdag en vrijdag tijdens de voorschoolse opvang worden kinderen opgevangen in de centrale ruimte

Incidenteel samenvoegen bij Le Papillon:

In vakanties kan het aantal kinderen dagelijks wisselen. Er mag niet dagelijks worden bepaald dat de stamgroep wordt opgeheven. Het is echter zowel op organisatorisch als pedagogisch vlak niet wenselijk als bij een zeer laag aantal kinderen in een groep toch verplicht in de eigen groep met de daarbij behorende beroepskracht moet worden verbleven. Om deze reden inventariseert Le Papillon voor de vakantieperiode wanneer kinderen afwezig zijn. Hierdoor heeft Le Papillon de mogelijkheid om in kaart te brengen op welke dagen er sprake is van zeer laag aantal kinderen. Aan de hand van deze inventarisatie zal Le Papillon in kaart brengen wanneer en op welke wijze de stamgroepen zullen samenvoegen. Tijdens een zeer lage bezetting worden alle kinderen opgevangen in de centrale ruimte van locatie D'n Bogerd. Uiteraard wordt met het samenvoegen in vakantieperiode rekening gehouden met de emotionele veiligheid van de kinderen, zo wordt bij het samenvoegen gestreefd naar het inzetten van één vertrouwde pedagogisch medewerker van de groep.

De ouders worden doormiddel van een brief vooraf geïnformeerd over welke stamgroep wordt samengevoegd, in welke stamgroepsruimte de kinderen worden opgevangen en wanneer. Dit betekent dat tijdens vakantieperiodes kinderen in een andere stamgroep dan de eigen stamgroep opgevangen kunnen worden. Ouders dienen voor de specifieke datums dat er incidenteel wordt samengevoegd schriftelijke toestemming te geven.

Indien Le Papillon samenvoegt, structureel of incidenteel behoren ouders hiervoor vooraf schriftelijke toestemming te geven. Bij de intake zal er schriftelijke toestemming worden gevraagd aan alle ouders voor het structureel samenvoegen. Daarnaast wordt er een aparte schriftelijke toestemming gevraagd voor de diverse momenten waarbij incidenteel wordt samengevoegd. Voor het samenvoegen aan dagranden wordt geen schriftelijke toestemming gevraagd. De dagranden worden beschouwd als werkwijze, er wordt in de praktijk samengevoegd op de dagranden zoals beschreven in het pedagogisch beleidsplan. Ouders worden hier tevens van op de hoogte gesteld tijdens de intake. Doordat ouders vooraf op de hoogte worden gesteld op welke wijze er wordt samengevoegd kunnen de ouders en pedagogisch medewerkers de kinderen voorbereiden op het samenvoegen.

2.2 DAGINDELING

2.2.1 DAGINDELING

Iedere dag wordt er binnen de leeftijdsgroepen en de basisgroep een vaste structuur geboden. Deze structuur biedt de kinderen houvast en duidelijkheid. De kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat er van hen verwacht wordt. Binnen deze structuur is er ruimte voor het maken van plezier, ondernemen we gezamenlijke activiteiten en worden er uitjes en feestjes georganiseerd. We zorgen ook dat er rustige activiteiten gedaan kunnen worden, zoals voorlezen of tv kijken zodat de kinderen ook ontspanning kunnen vinden na een schooldag.

Maandag, dinsdag en donderdag

Tijd:	Activiteit:
14.00	Begin opvang
14.30 – 15.00	Eet- en drinkmoment
15.00 – 16.00	Vrij spel/buitenspelen/activiteit
16.00 – 16.30	Fruit/koekje eten en drinken
16.30 – 17.30	Vrij spel/buiten spelen
17.30	Vanaf nu mag de tv aan
17.00 – 18.00	Kinderen kunnen opgehaald worden

Woensdag

Tijd:	Activiteit:
11.45	Begin opvang
12.30 – 13.30	Gezamenlijke lunch
13.30 – 15.00	Vrij spelen/buiten spelen
15.00 – 15.30	Fruit/koekje eten en drinken
15.30 – 17.30	Vrij spel/buitenspelen/activiteit
17.30	Vanaf nu mag de tv aan
17.00 – 18.00	Kinderen kunnen opgehaald worden

Vakantie

Tijd:	Activiteit:
7.00	Begin opvang
07.00 – 08.30	Kinderen mogen eigen boterham eten Televisie mag aan
8.30 – 10.00	Vrij spelen
10.00 – 10.30	Fruit eten en drinken
10.30 – 12.00	Vrij spel/buiten spelen
12.00 – 12.30	Tv kijken
12.30 – 13.30	Lunchen
13.30 – 15.30	Vrij spelen/buiten spelen
15.30 – 16.00	Fruit/koekje eten en drinken
16.00 – 17.00	Vrij spelen
17.30	Vanaf nu mag de tv aan
17.00 – 18.00	Kinderen worden opgehaald

Vrij spelen houdt in dat kinderen zelfstandig kunnen kiezen uit verschillende spellen en materialen, de computerhoek of een activiteit die aangeboden wordt. In de computerhoek wordt gebruikt gemaakt van een inschrijfrooster zodat de kinderen niet langer dan 25 minuten achter de computer kunnen zitten.

HAAL- EN BRENGTIJDEN

Om de rust en structuur zoveel mogelijk te waarborgen op de groepen streven wij naar de volgende haaltijden:

Dag:	Tijden:
Maandag	Tussen 17.00 en 18.00 uur
Dinsdag	Tussen 17.00 en 18.00 uur
Woensdag	Om 15.00 uur en tussen 17.00 en 18.00 uur
Donderdag	Tussen 17.00 en 18.00 uur
Vrijdag	Tussen 17.00 en 18.00 uur

Het kind wordt na schooltijd opgehaald door een bekende leidster en/of door een door Le Papillon ingehuurd vervoersbedrijf.

Het ophalen gebeurt bij de hoofdingang van Le Papillon. Uiteraard kan het kind in overleg ook eerder opgehaald worden. Tijdens schoolvakanties en op vrijdag zijn de breng- en haaltijden tussen 07.00u en 9.00 uur, tussen 12.30 en 13.00 uur of tussen 17.00 en 18.00 uur. Graag zien wij dat deze tijden gehanteerd worden, zodat wij vanaf 09.00 uur met het geplande programma kunnen beginnen. Wanneer het niet haalbaar is om een kind op de afgesproken tijden te brengen of te halen, dan weten wij dit graag van tevoren zodat wij daar rekening mee kunnen houden in ons dagprogramma.

LET OP! Het is van belang dat door ouders tijdig doorgegeven wordt wanneer het kind door een derde opgehaald wordt. Dit is nodig om de veiligheid van het kind te waarborgen en te voorkomen dat zowel Le Papillon als de ouders voor verrassingen komen te staan. Indien dit niet is doorgegeven wordt te allen tijde een ouder gebeld om toestemming te vragen.

HOOFDSTUK 3: WET KINDEROPVANG

3.1 DRIE UURS REGELING

Op een aantal vastgestelde momenten op de dag mag er worden afgeweken van het beroeps kind ratio. Dit betekent dat er tijdelijk minder pedagogisch medewerkers ingezet mogen worden waarbij in ieder geval minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers aanwezig dient te zijn. Bij een openingstijd van 10 uur of langer mag er maximaal drie uur worden afgeweken van het BKR, de zogeheten drie uurs regeling.

De regeling treedt in werking zodra een pedagogisch medewerkers meer dan het toegestane aantal kinderen in haar eentje opvangt. In de kind planning wordt bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, hierdoor wordt inzichtelijk gemaakt wanneer er van het BKR wordt afgeweken.

Als blijkt dat we meer dan drie uur af gaan wijken volgens de BKR op een dag (incl. de pauzes), wordt het rooster incidenteel of structureel aangepast, naar gelang de situatie.

Op het moment dat de drie-uursregeling in werking is getreden en er slechts één pedagogisch medewerker in het pand is, zorgen we er altijd voor een tweede volwassene die aanwezig is in het pand bv een stagiaire (18+) of de leidinggevende.

Tijdens onderstaande tijden wordt er afgeweken van de BKR gedurende schooldagen, buiten deze tijden wordt er niet afgeweken van het BKR, de kinderopvang is geopend van 14:00-18.30.

Dag	Afwijken ochtend	Afwijken middag	Afwijken avond
Maandag		14:00-14:30	
Dinsdag		14:00-14:30	
Woensdag		14:00-14:30	
Donderdag		14:00-14:30	
Vrijdag		14:00-14:30	

Tijdens onderstaande tijden wordt er afgeweken van de BKR gedurende schooldagen, buiten deze tijden wordt er niet afgeweken van het BKR, de kinderopvang is geopend van 7:00-18.30.

Dag	Afwijken ochtend	Afwijken middag	Afwijken avond
Maandag	8:30-9:30	13:00-14:00	16:30-17:30
Dinsdag	8:30-9:30	13:00-14:00	16:30-17:30
Woensdag	8:30-9:30	13:00-14:00	16:30-17:30
Donderdag	8:30-9:30	13:00-14:00	16:30-17:30
Vrijdag	8:30-9:30	13:00-14:00	16:30-17:30

De drie uurs regeling wordt ieder drie maanden geëvalueerd en indien nodig (in overleg met de oudercommissie) aangepast. Indien de regeling wordt aangepast worden ouders ten alle tijden doormiddel van een nieuwsbrief op de hoogte gesteld van de vernieuwde regeling.

3.2 BEROEPSKRACHT KIND RATIO

De Pedagogisch medewerker-Kind-Ratio betreft de verhouding tussen het aantal pedagogisch medewerker dat ten minste ingezet moet worden bij een bepaald aantal gelijktijdig aanwezige kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep. Deze ratio is vastgelegd in de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen.

Voor het bepalen van de PKR maken wij altijd gebruik van de online rekentool (<http://1ratio.nl>).

Aan de hand hiervan wordt een dienstrooster opgesteld, zodat er altijd voldoende pedagogisch medewerker op de groep aanwezig zijn.

Bij een volledige bezetting ziet het beroepskracht kind ratio er als volgt uit bij Le Papillon:

Groep:	Maximumaantal kinderen	Aantal beroepskrachten
D'n Bogerd	20 kinderen	2